

ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๑๗)๓๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง โครงการสร้างเครือข่ายเขตปลอดโฝม และการจัดการขยะที่เหมาะสม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการสร้างเครือข่ายเขตปลอดโฝม และการจัดการขยะที่เหมาะสม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า สมาคมสร้างสรรค์ไทย (ตาวีเศษ) กำหนดจัดโครงการสร้างเครือข่ายเขตปลอดโฝม และการจัดการขยะที่เหมาะสม โดยการจัดอบรมให้กลุ่มแกนนำอาสาสมัครท้องถิ่น และกลุ่มครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ จากโรงเรียนทุกสังกัด ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายโรงเรียน องค์กร หน่วยงาน และผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ปฏิเสธการใช้ภาชนะโฝมใส่อาหารเพื่อสุขภาพ และลดปริมาณขยะตาม Roadmap ของรัฐบาล โดยเริ่มต้นในจังหวัดแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม เชียงใหม่ เชียงราย นครราชสีมา เลย น่าน ภูเก็ต และกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นต้นแบบนำร่อง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมเป็นภาคีกับสมาคมสร้างสรรค์ไทย ในการสร้างสรรค์ท้องถิ่นปลอดโฝมใส่อาหาร การลดปริมาณขยะ และการจัดการขยะที่เหมาะสม

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ท้องถิ่นปลอดโฝมใส่อาหาร การลดปริมาณขยะ และการจัดการขยะที่เหมาะสม ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเครือข่ายเขตปลอดโฝม และการจัดการขยะที่เหมาะสมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้การสนับสนุนครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ เข้ารับการอบรมในโครงการดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจเข้ารับการอบรม สามารถสอบถามรายละเอียดโครงการเพิ่มเติมได้ที่ สมาคมสร้างสรรค์ไทย (ตาวีเศษ) โทร. ๐ ๒๒๖๒ ๐๐๗๓ และ www.facebook.com/tavises

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๒-๓ ต่อ ๒๑๘

โครงการสร้างเครือข่ายเขตปลอดโฟม และการจัดการขยะที่เหมาะสม

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เพื่อความ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ของประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนต่างรับนโยบายดังกล่าว นำมาปฏิบัติเพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคงทั้งฐานทรัพยากร เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชาติ

สมาคมสร้างสรรค์ไทย (ตาวีเศษ) ได้ดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงต่างๆ ด้านการส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 สมาคมฯ ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยการสนับสนุนจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จัดการแสดงละครเวที สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมสำหรับเด็ก เรื่อง "มะมา...เป็นทูน้อยตาวีเศษ รวมพลังพิชิตโฟม เพื่อรณรงค์เชิญชวนให้ทุกคนทิ้งขยะอย่างถูกวิธี และปฏิเสธการใช้ภาชนะโฟมใส่อาหาร เพื่อให้เกิดกระแสการปฏิเสธกล่องโฟมใส่อาหารและปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน มีผู้ชมจากโรงเรียนต่างๆ ในกรุงเทพมหานครเข้าชมการแสดงจำนวน 12,000 คน นอกจากนั้นสมาคมฯ ได้จัดอบรมครูกว่า 250 คน จาก 108 โรงเรียน เพื่อให้เข้าใจและตระหนักถึงภัยร้ายจากโฟมใส่อาหาร รวมทั้งได้จัดทำหนังสือ "มะมา..ฝึกทักษะ ละ เลิกโฟม" สร้างสรรค์โดย ครูชีวัน วิสาสะ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงพิษภัยจากโฟมใส่อาหารให้แก่นักเรียน เพื่อนครู และผู้ปกครอง ที่จะส่งผลต่อชุมชนต่อไป

ในภาครัฐ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการและบูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับฐานล่างของประเทศ ซึ่งปัจจุบันปัญหาขยะ ทั้งการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ และขยะจากภาชนะโฟม เป็นปัญหาหนึ่งที่ชุมชนและท้องถิ่น ต้องร่วมเป็นผู้จัดการดูแลอย่างเหมาะสม ซึ่งภาชนะโฟมใส่อาหาร นอกจากจะกินพื้นที่ในการฝังกลบแล้ว ยังมีสารก่อมะเร็งที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคด้วย * กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีนโยบายในการละ เลิก โฟม เพื่อสุขภาพของประชาชน รวมทั้ง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ก็ได้ส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพในชุมชน ท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านความมั่นคงอย่างยั่งยืน

จากการดำเนินงานที่สอดคล้องกันดังกล่าว สมาคมสร้างสรรค์ไทย จึงมุ่งหวังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นภาคีในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริงในการลดปริมาณขยะ และละเลิกโฟมในพื้นที่ต่างๆ โดยใช้กระบวนการเผยแพร่จากครูและแกนนำอาสาสมัครของจังหวัด ผู้ปกครอง และชุมชนต่อไป โดยเริ่มต้นในจังหวัดท่องเที่ยว 5 จังหวัด เพื่อเป็นต้นแบบนำร่อง เช่น จังหวัดสมุทรสงคราม เชียงใหม่ เชียงราย นครราชสีมา เลย น่าน ภูเก็ต และกรุงเทพมหานคร อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศสู่สังคมสุขภาพดี ปลอดภัย และจัดการขยะที่เหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม

* โฟม ไม่ได้ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ใส่อาหาร เพราะมีสาร สไตรีน มอนอเมอร์ (Styrene Monomer), ไดออกซิน (Dioxin) และไวนิล คลอไรด์ มอนอเมอร์ (Vinyl Chloride Monomer) สารเหล่านี้เมื่อสัมผัสกับความร้อนหรือไขมัน จะละลายออกมาปนเปื้อนกับอาหาร ทำให้ร่างกายสะสมสารพิษก่อให้เกิดการเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งได้ (*ข้อมูลจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะที่เหมาะสมให้แก่ชุมชน โรงเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานท้องถิ่น
2. เพื่อให้ท้องถิ่นมีเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการรณรงค์ สร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ที่เป็นรูปธรรม
3. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการขยะที่เหมาะสม
4. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงภัย อันตรายจากอาหารที่ใส่ในภาชนะโฟม ที่ส่งผลต่อสุขภาพ นำไปสู่การประกาศเป็นเขตปลอดโฟม
5. เพื่อสนับสนุนนโยบายภาครัฐในการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงของฐานทรัพยากร เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชาติ

ภาคี และบทบาทความร่วมมือของภาคีต่าง ๆ

1. สมาคมสร้างสรรค์ไทย วางแผน จัดหลักสูตร และประสานงานการอบรม

2. กระทรวงมหาดไทย นโยบายที่ขยายสู่ท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม และสนับสนุนบุคลากรจากหน่วยงานท้องถิ่นเข้าร่วมอบรม
3. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นโยบายสู่แหล่งท่องเที่ยว และสถานที่จัดอบรม
4. กรุงเทพมหานคร ประชาสัมพันธ์การรับสมัครอบรมครู ส่งเสริมนโยบายเขตปลอดโฟมในโรงเรียนและผู้ให้บริการแก่โรงเรียนในสังกัด
5. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนด้านข้อมูล และบุคลากรจากหน่วยงานท้องถิ่นในสังกัด เพื่อเข้ามามีส่วนร่วม
6. สำนักงานการศึกษาจังหวัด ประชาสัมพันธ์การรับสมัคร และส่งเสริมนโยบายสู่โรงเรียนในสังกัด
7. สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ประชาสัมพันธ์การรับสมัครให้กับโรงเรียนในสังกัด
8. มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์การรับสมัคร ส่งเสริม และผลักดันระดับนโยบายของมหาวิทยาลัย
9. ครูชีวัน วิสาสะ วิทยากรให้ความรู้เรื่องการสร้างสรรค์สื่อ เสริมทักษะ

พื้นที่เป้าหมาย 5 จังหวัด เช่น สมุทรสงคราม เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ภูเก็ต สงขลา นครราชสีมา เลย กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก

- 1.1 แกนนำอาสาสมัครท้องถิ่น (เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในท้องถิ่น องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรพัฒนาท้องถิ่นที่สนใจ เป็นต้น) เพื่อนำละครสร้างสรรค์ไปใช้เป็นสื่อ จำนวนจังหวัดละ 50 คน รวม 250 คน
- 1.2 โรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 50 โรงเรียน โรงเรียนละ 9-10 คน รวม 450-500 คน (ครูระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนละ 3 คน ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละ 3 คน และครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนละ 3 คน)

2 กลุ่มเป้าหมายรอง

- 2.1 นักเรียนที่ครอบครัวที่เข้ารับการอบรมดูแลอยู่ จำนวนจังหวัดละ 13,500 – 15,000 คน
(คิดเฉลี่ยนักเรียนห้องละ 30 คน) รวม 67,500-75,000 คน
- 2.2 ผู้ปกครองที่เป็นคนในชุมชนต่างๆ 135,000-150,000 คน (เฉลี่ยผู้ปกครอง 2 คน :
นักเรียน 1 คน)
- 2.3 พ่อค้า แม่ค้า และผู้ให้บริการ
- 2.4 คนในชุมชนทั้งหมด

สังกัดของกลุ่มเป้าหมาย

1. มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏในท้องถิ่น
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
3. โรงเรียนในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
4. โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
5. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
6. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
7. องค์การบริหารส่วนตำบล
8. องค์กรที่สนใจในการพัฒนาท้องถิ่น
9. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในท้องถิ่น
10. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ระยะเวลาในการอบรม

ประมาณเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2559

คุณสมบัติผู้สมัคร การรับสมัคร และกระบวนการอบรม

1. การอบรมละครชุด “มะมา ร่วมใจไร้ไซเคิล และ No Foam กับตาวิเศษ” ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน

คุณสมบัติผู้สมัคร : 1.1 เป็นองค์กรที่สนใจ และมีเจตนาสมัครในการประกาศเขตปลอดโฟม และ

ต้องการพัฒนาการจัดการขยะให้เหมาะสม

1.2 สามารถจัดสรรเวลาเพื่อออกแสดงละครณรงค์ได้

1.3 กล้าแสดงออก

1.4 ทำงานเป็นทีมได้

1.5 มีทักษะในการสื่อสาร

1.6 มีวินัยและความรับผิดชอบ

1.7 (หากมีทักษะในการแสดงขั้นพื้นฐาน)

การรับสมัคร : กรอกใบสมัคร และส่งตรงมายังสมาคมฯ หรือสมัครผ่านหน่วยงานต้นสังกัด:

กระบวนการอบรม :

- เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและความสำคัญของการจัดการขยะ
สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ
- ชมตัวอย่าง
- ฝึกทักษะสู่การนำไปใช้
- แสดงจริง ต่อคณะครูที่เข้ารับการอบรมหนังสือเด็ก

2. การอบรมการใช้หนังสือเด็กชุด “ มะมา ฝึกทักษะ ละเลิกโฟม” ระยะเวลา 1 วัน

คุณสมบัติผู้สมัคร : 1.1 เป็นคุณครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาล 3 – ป.2 ของโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วม
พัฒนาโรงเรียนเป็นเขตปลอดโฟม

1.2 เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการส่งคณะครูเข้ารับการอบรมตามจำนวน
ที่กำหนด โรงเรียนละ 9 -10 คน จาก 3 ระดับชั้น (อ. 3 - ป. 2)

การรับสมัคร : โรงเรียนกรอกใบสมัครพร้อมชื่อคณะครูเข้ารับการอบรมส่งตรงมายังสมาคมฯ

กระบวนการอบรม

- เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภัยร้ายของโฟมบรรจุอาหาร และการจัดการขยะ
ที่เหมาะสม
- ชมละครชุด มะมา ร่วมใจไร้ไซเคิล และNo Foam กับตาวิเศษ โดยทีมนักแสดงจากผู้เข้ารับ
การอบรมละคร
- บรรยาย และฝึกทักษะจากวิทยากร เรื่องการสร้างสรรค์สื่อหนังสือ เสริมทักษะ

ประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันที่สื่อสารในการอบรม

1. การลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยใช้หลัก 5 Rs ได้แก่
 - Reduce ลดการใช้ ใช้เท่าที่จำเป็น ลดการเกิดขยะตั้งแต่ต้นทาง
 - Reuse ใช้ซ้ำ ใช้วัสดุ/อุปกรณ์ต่างๆอย่างคุ้มค่า ก่อนทิ้งเป็นขยะ
 - Repair ซ่อมแซม ยืดอายุการใช้งานให้นานที่สุด
 - Recycle รีไซเคิล แยกสิ่งที่สามารถรีไซเคิลได้สู่กระบวนการรีไซเคิล และ
 - Reject ปฏิเสธ ปฏิเสธโฟมใส่อาหาร และผลิตภัณฑ์ทำลายสิ่งแวดล้อม
2. การคัดแยกขยะสู่กระบวนการรีไซเคิล ได้แก่
 - ขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร) สามารถนำไปทำปุ๋ยได้
 - ขยะทั่วไป ใช้ประโยชน์ หรือขายไม่ได้แล้ว นำไปกำจัดด้วยการฝังกลบ หรือเผาเท่านั้น
 - ขยะรีไซเคิล แก้ว โลหะ และพลาสติก นำส่งเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลมาเป็นวัสดุหมุนเวียน
 - ขยะรีไซเคิล เฉพาะกระดาษ แยกทิ้งเพื่อไม่ให้เปื้อนน้ำ นำสู่กระบวนการรีไซเคิล
 - ขยะพิษ หรือขยะอันตราย จำพวกที่มีสารเคมี ต้องแยกเพื่อนำไปกำจัดด้วยวิธีพิเศษ
3. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จากโฟม และจัดการขยะที่ไม่ถูกต้อง
4. ขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อประกาศเขตปลอดโฟม

การติดตามและประเมินผล

1. ทักษะคิดต่อการดำเนินชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้เข้ารับการอบรม โดยแบบสอบถาม
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม โดยแบบทดสอบก่อน-หลังการอบรม
3. แผนการดำเนินงานสู่เขตปลอดโฟมของโรงเรียน และหน่วยงานที่เข้ารับการอบรม
4. รายงานผลการดำเนินงาน ภายในระยะเวลา 3 เดือน หลังรับการอบรมของกลุ่มผู้ผ่านการอบรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชุมชน โรงเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานท้องถิ่น มีการจัดการขยะที่เหมาะสม
2. คนในท้องถิ่นเกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ละครสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือในการปลูกฝัง เป็นตัวอย่างให้แก่ท้องถิ่นอื่นๆ ทั่วประเทศ
3. แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีการจัดการขยะที่เหมาะสม และปลอดภาชนะโฟม
4. มีเครือข่ายเขตปลอดโฟมเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ
5. ประชาชนไทยมีสุขภาพที่ดี และเกิดสุขภาวะในการดำเนินชีวิต